



(המשך ממעמד 9)

שיחורה של פלסטין אינה בעייה פלסטינית אלא בעייה כלל-ערבית. שאלתנו אם חש כי קיימים כיום כוחות מתקרבים מעין אלה בעולם הערבי, והוא אמר כי לדעתו אין כיום בעולם ערבי תנועות שנושיתן השמאלית כה מפורחת כזו של הקבוצות הפלסטיניות השמאלניות. הפלסטיני אינו מסוגל לפתור את בעיית המהפכה הערבית, כיוון שאנו קטנים וחלשים מדי. אנו יכולים לשמש רק כדגם או כחלוק. הבעייה הממשית היא, ש- במזרח-התיכון לא יכול לבוא שינוי רדיקאלי ללא שינוי מהותי במצרים, והרי לא נותר אף מצרי יעיל לפליטה. מה דעתו על הנשיא נאצר? — אילולא הייתי כה רתוק לבעיות החזית כרגע, הייתי כותב מחזה על נאצר. הוא הינו ה"מלך הטראגי הטיפוסי, שעברו חרץ את גורלו ואין לו כל עתיד. קשריו עם שמאל המצרי הם כקישרי האהבה-השינאה שבין קליאופטרה לאנטוני". הוא ביקש ש- לא אצטט את דבריו אלה...

הרי אתם נטלתם על עצמכם את האחריות לכך? לפתע השתנתה דמותו של כנפאני כליל. כל הקסם שהפגין לפני-כן הפך לזעם מטורף-כימעיט. זה מחק גם את החיוך שהיה דבוק על פניו של הגרמני. ראשית כל, אדוני, זה לא היה אוטובוס של בית-ספר. זה היה כלירכב צבאי, שאותו כינו הציונים בשם, אוטובוס של בית-ספר. אין אף צילום אחד המוכיח שנה היה אוטובוס בית-ספר! לא התירו לאנשי-העיתונות כלל להתקרב אל מקום הפשע, פרט לצלם ירפי העובד במשרת ישראל.

בבית-החולים — האם ראית ילדים פצועים? לא. כיוון שלא היה שם איש. תחת זאת ראית רק, אמהות בוכיות בחוץ — אלו לא היו אמהות, אלא שחקניות מוכשרות, שנשכרו על-ידי השלטונות הציוניים כדי להעניק חוקף לשקר. כנפאני המשיך בועם: אתה מעז לדבר אלי על הפשעים שלנו. כמה זמן יישב העולם וישתוק, בעוד הציונים הללו, סוכני האימפריאליזם, מבצעים פשעים נגד עמו? כמה זמן תקשיבו ליללותיהם על החוב שחייב העולם ליהודים? היכן האשמה שחייבים לפלסטינים?

היכן האמת בדבר הנאצים החדשים הללו — אותם רוצחים שעשו לערבים דברים גוראים מאלה שנעשו איפעם ליהודים? אנו הגנו היהודים! אנו הגנו הנשחטים! משה דיין גרוע הרבה יותר מהיטלר — והדבר היחיד המונע בעדו מלהחיל את כל הערבים המצויים תחת שלטונו עתה הוא העובדה שאין לו האמצעים הטכניים לכך? אך אם תתנו לו זמן, אם בעלי-בריתו האמריקאים יוסיפו לתמוך בו, הוא יבצע את הפשע הגדול ביותר בהיסטוריה כנגד העם הפלסטיני.

★ ★ ★ מיבחן למרגלים ציוניים

רעיונותאית הפגניה את הסיבה לפופולריות הרבה בעיני כנפאני, בכך שגדה בראשה בהתלהבות מעלה-מטה בהסכמה לנאומו, ובהגיבה כמקלה-יוזנית-בת-אשה-אחת בקריאות-בעיניים כגון: "אתה צר דק בהחלט!" (לאחר שיצאה, שאלתי את כנפאני אם אינו סבור שהיא רואה בו שוטה, לאור התלהבותה המופרות מכל מילה שהוציאה מפיו. והיה ברור כי לא חשב על כך לפני-כן, כי הערתי הטרידה אותו. מאוחר יותר אמר כי ייתכן שאסור לו לתת בה אמון כה רב.)

כמשך נאום השיטנה על הנאצים היהודיים חשתי בדברים רבים — תמהון על כך שכנפאני מסוגל לחיות בעולם שבו הצהרות מעין אלו הן הבסיס לאמת; שאט-נפש מכך שהצהרות אלו הוכרו באוזני דיפלומט גרמני דווקא, שבתחילת השיחה דיבר בבזו כה עמוק על היהודים — אך לא אמרתי דבר. (מאוחר יותר אמר לי כנפאני כי בשלב זה של השיחה הוא מבחין תמיד במרגלים הציוניים, מכיוון ש"שום ציוני אינו מסוגל לשבת במנוחה כשהוא שומע דברים כאלה")

הדיפלומט הפך שליו ורגוע יותר במשך התפרצותו של כנפאני, ולבסוף העיר כי ייתכן שיחסו אל האמריקאים קשה מדי. "איני סבור שעליך לבטל את חשיבותם של האמריקאים כליל. לדעתך, אפשר בהחלט להביאם לכך שיפעלו לטובתכם — ככלות הכול, הם בעצמם אומה שגולדה במהפכה, מים במיטטר הציוני. הצרה היא, כמובן, שזוהי קבוצה קטנה וחלשה מאד. אולם, עלי-אף זאת, אנו מוצאים עידוד רב בעובדת קיומה, כיוון שאנו מאמינים כי לגבי הציונים הם מסמלים צרה-צורה אשר תהפוך, מאוחר יותר, לדבר-מה בעל משמעות."

כני, אמר לי כי שיחתנו היבת להיות קצרה, כיוון שהוא מצפה לאורח מערב-גרמני. לאחר מחצית השעה נכנסה עיתונאית והציגה דיפלומט של ממשלת מערב-גרמניה — הנציג הגרמני הבכיר בכיירות. מאוחר יותר הסביר לי כנפאני כי היה זה הקשר הישיר הראשון בין נציג מערב-גרמני לבין נציג החזית העממית. עד עתה, היו להם הוראות לקיים איתנו קשרים

★ ★ ★ נציג גרמני בכיר

כני, אמר לי כי שיחתנו היבת להיות קצרה, כיוון שהוא מצפה לאורח מערב-גרמני. לאחר מחצית השעה נכנסה עיתונאית והציגה דיפלומט של ממשלת מערב-גרמניה — הנציג הגרמני הבכיר בכיירות. מאוחר יותר הסביר לי כנפאני כי היה זה הקשר הישיר הראשון בין נציג מערב-גרמני לבין נציג החזית העממית. עד עתה, היו להם הוראות לקיים איתנו קשרים

דיפלומט גרמני מיעץ לפידאיון איר לנהל תעמולה נגד היהודים — ואיש "החזית" תובע עזרה מן הגרמנים נגד הנאצים הציוניים

בלתי-רשמיים בלבד, באמצעות צד שלישי. הקשר היה תמיד באמצעות אותה עיתונאית (גרמניה), האהודה על החזית. היתה זאת העיתונאית היחידה שניתנה לה רשות לצאת ולבוא בבתי-המלון שכבשו על-ידי חשב בעת המשבר האחרון בעמאן. הגרמני נכנס כשהוא מתיין, ובלילה רג עים אחדים בהבטת התפעלות מצעצועיו של כנפאני — הפגנים הישראליים, החותמת מן השגרירות האמריקאית, והקישוטים שני נים. כנפאני אמר לגרמני כי הוא מאושר לפגוש בו, אך בעצם הינו עורר-עיתון ולא נציג החזית. הגרמני דחה זאת ואמר, "אני בא אליך כנציג ממשלתי — באופן בלתי-רשמי, כמובן — כאל נציגו של ד"ר חשב בכיירות. באשר לתפקידך כעיתונאית, בכך יספג הנסיסח שלנו לענייני-עיתונות. הגרמני אמר כי בא על-מנת ליצור "מכ" שיר מסויים של התקשרות בינינו, ועודד את כנפאני להאמין כי החזית העממית עשויה למצוא ידידים רבים בין אנשי מערב-גרמניה, אם רק יפעלו לשם כך. "אתה יודע כיצד עושים זאת היהודים. הישראלים בארצנו מקיימים מסיבות-עיתוניים אים מדי שבוע מאז שנת 1948 — הם אינם מחמיצים כל הזדמנות להזכיר לנו את ענייניהם. אך אתם, הפלסטינים, אינכם יודעים לנהל תעמולה כמותם — ואתם מחמיצים הזדמנות טובה מאד לרכוש ידידים."

★ ★ ★ האוטובוס של אביבים

בשעה שנתן כנפאני עצות בדבר האמצעים הטובים ביותר להבאת דבר קבוצתו של חשב אל הציבור הגרמני, הרי כיר הדיפלומט הגרמני כי, למשל, אותו מיקרה של האוטובוס של בית-הספר היה עניין טיפשי בהחלט. "איזה אוטובוס של בית-ספר?" שאל כנפאני בחריפות. "אתו אוטובוס של בית-הספר, שאנשי קבוצתכם הפגינו בקירבת הגבול הלבנוני."

עת שהדבר נראה בעיניהם; והשנייה — כיוון שהאידיאולוגיה הרוסית קוראת לדור קיום בשלום עם האימפריאליזם המערבי. "הסינים טוענים כי לעולם לא יוכל לקום דוקיום מעין זה, ודבר זה, כמובן, מקרב אותנו אליהם." הוא סירב לומר אם החזית העממית מקבלת תמיכה ישירה כלשהי מסין, ושינה מיד את הנושא.

★ ★ ★ נגד אורי אבנרי

האזנתי אה החזית מקבלת אל שורר-תיה מתנדבים מן החוץ, וכנפאני אמר:



כנפאני ויצירתו

שוחחה דנה זוהר ארוכות. בתמונה משמאל: טיפרו על פלסטין, על אנשים ורבים.

רסאן כנפאני, נציג החזית העממית לשיחרור פלסטין בכיירות, ועורך עיתונה אל-האדאף (המסורה), שעימו שוחחה דנה זוהר ארוכות. בתמונה משמאל: טיפרו על פלסטין, על אנשים ורבים.

"השוואתי הסיפורות עולות לגרום לי- חזית נוק רב. ברגע זה עלינו להעמיד פנים כי אינו נושאים עינינו אל נאצר." והמלך חוסיין? — ירדן היא ארצנו. אנו עורכים מתוכה את פעולותינו היוזימיות כי אלה הם שיטח-האימונים הטובים ביותר. אך איננו רוצים עדיין להיפטר מחוסיין, והוא יודע זאת — משום כך הוא יכול להרשות לעצמו להעמיד לנו תנאים. אך למרות דבריהם של אנשי ההאטמה, דיר חשב רוצה מאד להדיח את חוסיין עתה, והוא אחד הנימוקים המונעים שיתוף-פעולה בין חשב לבין הפיקוד המרכזי של ה- ארגון לשיחרור פלסטין — הקבוצות ה- אחרות חשות שעדיין אינן יכולות להיפטר מחוסיין עד שהיה להן במה להמירו.

★ ★ ★ נגד הרופים

לפני שבועות מספר נועדו בקהיר נציגים מכל קבוצות הגרילה על-מנת לדון בדרכים לשיפור שיתוף-הפעולה לשם השגת מטרותיהם המשותפות. החזית ה- עממית סירבה, כדרכה, לקחת חלק של ממש בפגישה זו, אך בכל זאת שלחה נציג אחד



תמונה רגילה ברובע של מזרעה: מפגנים פלסטינים יוצאים להפגנה למען הפידאיון, נגד השלטון הלבנוני.

מראה בירות